

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

Informatívna správa o vyhľadávani a potieraní nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania za rok 2021

1. Postoj APZD k návrhu zákona

APZD berie predložený materiál na vedomie.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD nemá výhrady k predloženému materiálu. Materiál nebol predmetom medzirezortného pripomienkového konania.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Účelom tejto správy je informovať o stave v oblasti vyhľadávania a potierania nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania za obdobie roka 2021. Prehľad kontrolnej činnosti vykonanej oprávnenými orgánmi - inšpektorátmi práce, ústredím práce a úradmi práce.

- na výkon a počet kontrol mala vplyv pandémia; sú stále zavedené prechodné ustanovenia, ktorými sa predĺžila platnosť pobytu cudzincov na čas mimoriadnej situácie a 1 mesiac po nej,
- výkon inšpekcie práce a kontrol sa realizoval na základe plánovaných a mimoriadnych úloh, pri prešetrovaní podaní a pracovných úrazov a na základe spolupráce s inými orgánmi.

Výsledky kontrol inšpektorátov práce za rok 2021

- celkovo bolo kontrolovaných: 15 065 subjektov a 33 985 fyzických osôb vykonávajúcich prácu,
- celkový počet kontrol bol 16 918,
- počet subjektov, ktorí porušili zákaz nelegálnej práce: 665 subjektov,
- počet fyzických osôb, u ktorých prišlo k nelegálnej práci: 1 480 (420 žien a 1 060 mužov),
- najčastejšie ide o odvetvia: stavebníctvo, priemysel a administratívne a podporné služby,
- nelegálnu prácu porušujú najviac malé podniky s 1 – 9 zamestnancami a spoločnosti s ručením obmedzeným,
- podľa sídla najčastejšie porušujú subjekty z NR kraja a najmenej z TT kraja,
- z odhalených nelegálne zamestnaných 1 480 fyzických osôb:
 - o 792 vykonávalo závislú prácu bez uzatvoreného pracovnoprávneho vzťahu,
 - o 450 nebolo prihlásených na Sociálnej poisťovni,
 - o 237 cudzincov nespĺňalo podmienky udelených povolení na pobyt,
- celkový počet nelegálne zamestnaných cudzincov: 413 cudzincov (60 občanov EÚ, 352 nonEÚ), najčastejšie šlo o občanov Ukrajiny a Srbska a v odvetví administratívnych služieb (vrátane agentúrneho zamestnávania), priemyslu a stavebníctva,

- bolo odhalených 17 prípadov porušenia zákazu prijatia cezhraničnej služby alebo práce od dodávateľa, ktorý nelegálne zamestnáva – udelených bolo 14 pokút v sume 158 500 eur.

Sankcie udelené inšpektorátmi práce za rok 2021

- sankcionovaných bolo 548 zamestnávateľov v sume 2 221 500 eur (o 28 % menej ako v 2021),
- najviac pokút bolo udelených v stavebníctve (196 pokút v sume 767 500 eur), v HORECA (102 pokút v sume 275 200 eur) a priemysle (60 pokút v sume 306 200 eur),
- najviac pokút bolo uložených zamestnávateľom s počtom zamestnancov 1 – 9.

Výsledky kontrol Ústredia práce a úradov práce za rok 2021

Prioritou kontrolnej činnosti úradov práce boli v roku 2021 prednostne finančné kontroly na mieste – v rámci projektu Prvá pomoc.

Výsledky kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania v roku 2021:

- vykonaných bolo 315 kontrol zameraných na nelegálne zamestnávanie a skontrolovaných 829 fyzických osôb,
- z toho 19 zamestnávateľov aj nelegálne zamestnávalo 30 osôb,
- ďalších 21 kontrol bolo zameraných na cudzincov – z 51 cudzincov boli 3 štátni príslušníci tretích krajín aj nelegálne zamestnaní,
- kontrolovaní boli najmä občania Srbska, Vietnamu, Ukrajiny,
- najviac osôb bolo kontrolovaných v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu, ubytovacích a stravovacích službách a v stavebníctve,
- najviac kontrol prebehlo v subjektoch s počtom zamestnancov 1 až 9 a 10 až 49, kde bolo skontrolovaných 651 osôb, z toho bolo zistených nelegálne zamestnaných 23 osôb,
- najčastejšie kontrolovanou právnou formou boli spoločnosti s ručením obmedzeným (spolu 539), z toho zistených nelegálne zamestnaných 19 osôb,
- pri nelegálnom zamestnávaní šlo najmä o porušenia: nebol založený pracovnoprávny vzťah alebo neprišlo k včasnému prihláseniu zamestnancov do Sociálnej poisťovne.